

Onderwerp

Zienswijze op ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO

Beslispunten

1. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025-2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en VRBZO hierover met bijgevoegde brief te informeren

Inleiding

Op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is iedere veiligheidsregio verplicht een regionaal risicoprofiel (RRP) op te stellen. Het RRP is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden.

De aanwezige risicovolle situaties worden in de risicoanalyse verder geïnterpreteerd en geanalyseerd. Op basis van dit inzicht kan het bestuur van de veiligheidsregio beleid voeren ten aanzien van deze risico's.

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt het risicoprofiel vast na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.

In de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2024 (GR VRBZO 2024) is een zienswijzeprocedure opgenomen ten aanzien van het vast te stellen Regionaal Risicoprofiel. In de vergadering van het Algemeen Bestuur VRBZO van 12 december 2024 is het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO vastgesteld en vrijgegeven voor de zienswijze. Zie bijlage 1 voor de aanbiedingsbrief, bijlage 2 voor de informatiebrief en bijlage 3 voor het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO.

Eerdere besluitvorming

Op 28 maart 2019 heeft het Algemeen Bestuur VRBZO het Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 VRBZO vastgesteld. Vervolgens heeft het Algemeen Bestuur VRBZO op 15 december 2022 besloten het Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 te verlengen tot 31 december 2024.

Wat willen we bereiken

De veiligheidsregio is een vorm verlengd lokaal bestuur. De colleges van burgemeester en wethouders hebben voor de instelling van de veiligheidsregio een gemeenschappelijke regeling getroffen. Om de raden meer inbreng te laten hebben in het beleid van VRBZO is in de GR VRBZO 2024 een zienswijzeprocedure opgenomen voor zowel het regionaal beleidsplan als het regionaal risicoprofiel.

De zienswijzeprocedure biedt de mogelijkheid om gemeenteraden mee te nemen in de ontwikkelingen binnen de veiligheidsregio, en geeft de gemeenteraden de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het beleid.

Argumenten

1.1 *Opstelling van een dynamisch profiel past in de huidige tijd waarin risico's steeds sneller veranderen.*

Bij het opstellen van het RRP 2025-2028 VRBZO is aangesloten bij de "Uitgangspunten nieuwe methodiek risico-inventarisatie en -analyse" die in 2023 landelijk zijn vastgesteld. Hierdoor is de focus verschoven van risicoschatting naar fenomeenanalyse. Ook is afgestapt van het kwantificeren van risico's in een risicomatrix. In plaats daarvan is een kwalitatieve beschrijving per crisistype toegevoegd. Het risicoprofiel heeft hiermee een dynamisch karakter. Voorheen werd het RRP elke vier jaar geactualiseerd en had het RRP een statisch karakter. De praktijk wijst uit dat risico's steeds sneller veranderen in aard en omvang, wat de behoefte heeft doen ontstaan aan een dynamische aanpak van het risicoprofiel. Een dynamisch risicoprofiel stelt VRBZO in staat sneller in te spelen op veranderingen in de omgeving. Ook het tussentijds verdiepen en doorleven van de risico's uit het RRP 2025-2028 sluit goed aan bij deze behoefte.

1.2 *Door te werken met zogeheten focusgebieden sluiten het risicoprofiel en het op te stellen beleidsplan aan bij trends en ontwikkelingen die zijn beschreven in wetenschappelijke toekomstverkenningen en trendanalyses.*

Het nieuwe beleidsplan, dat in 2025 wordt ontwikkeld, heeft onder meer het Regionaal Risicoprofiel als basis. Niet alleen geïdentificeerde risico's worden daarin als uitgangspunt genomen; met name zal rekening gehouden worden met de relevante trends en ontwikkelingen uit onder andere de Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024. Hieruit komen de volgende focusgebieden naar voren:

- *Klimaatverandering*
In de Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024 wordt klimaatverandering aangemerkt als een van de belangrijkste fenomenen om aandacht aan te besteden, omdat deze ontwikkeling almaar versnelt en nog ernstiger wordt dan eerder werd gedacht. Hogere temperaturen en veranderende weerspatronen vertalen zich naar verwachting vaker naar meer extreem weer, zoals extreme hitte, droogte en neerslag. Door klimaatverandering nemen daarmee de gevolgen en waarschijnlijkheid van natuurbranden en overstromingen toe. En ook neemt het risico op grootschalige ziekte-uitbraken en de verstoring van vitale processen toe. Bovendien kunnen zogenaamde 'keteneffecten' optreden doordat veel vitale processen afhankelijk zijn van

elkaar. Door een toename van weersextremen nemen bijvoorbeeld ook de veiligheidsrisico's van grote evenementen toe.

- *Cyberveiligheid*

Het digitale domein is sterk verweven met de samenleving, waardoor cyberaanvallen op veel verschillende plaatsen kunnen optreden en de impact zich snel door de maatschappij kan verspreiden en tot onrust kan leiden.

De waarschijnlijkheid van cyberaanvallen met een ontwrichtende werking in Nederland is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Dit komt door een combinatie van factoren, waaronder een groter en complexer aanvalsoppervlak, geopolitieke spanningen, lucratieve mogelijkheden voor cybercriminaliteit en de ontwikkeling van steeds geavanceerdere aanvalstechnieken.

Hoewel de veiligheidsregio's vaak niet direct betrokken zijn bij het bestrijden van de oorzaak van een digitale verstoring, moeten zij wel adequaat omgaan met de gevolgen.

- *Geopolitieke spanningen en internationale gebeurtenissen*

Geopolitieke spanningen en internationale gebeurtenissen, zoals de oorlog in Oekraïne, leiden tot een verhoogde kans op hybride dreigingen zoals cyberaanvallen, economische verstoringen en mogelijke sabotage van vitale processen. De civiel-militaire samenwerking in deze relatief nieuwe context vraagt de komende periode om extra aandacht van VRBZO.

- *Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen*

De groeiende economische aantrekkingskracht van de Brainportregio zorgt voor een toenemende instroom van internationale kenniswerkers en immigranten, wat bijdraagt aan de diversiteit van de bevolking. Daarnaast speelt de vergrijzing een belangrijke rol. Deze ontwikkelingen leiden tot een hogere bevolkingsdichtheid en verstedelijking, wat de druk op infrastructuur en voorzieningen verder vergroot en de dynamiek van de regio aanzienlijk verandert.

Tegelijkertijd neemt de polarisatie in de samenleving toe, onder meer door verschillen in sociaaleconomische positie en culturele achtergronden.

- *Complexe langdurige crises*

Naast de klassieke flitsrampen komen steeds vaker andersoortige crises voor, zoals de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. Deze crises hebben niet alleen een langdurig karakter, maar beïnvloeden vaak meerdere beleidsdomeinen tegelijkertijd en zijn lastig te beheersen door hun complexe aard.

Zuidoost-Brabant heeft ten tijde van de coronacrisis ook te maken gehad met een langdurige grootschalige natuurbrand, waarbij coronamaatregelen belemmerend werkten in de reguliere aanpak. Deze stapeling en

verwevenheid van crises, ook wel 'verknootte crises' genoemd, vergroten de complexiteit.

- *Afnemend vertrouwen in de overheid*

Uit de voorjaarsmeting 2023 van de Risico- en Crisisbarometer blijkt dat bijna de helft van de Nederlandse bevolking weinig tot geen vertrouwen heeft in de overheid. Dit afnemende vertrouwen kan de effectiviteit van crisisbeheersing ondermijnen, omdat een succesvolle aanpak van crises in belangrijke mate afhankelijk is van de samenwerking tussen overheid en bevolking.

1.3 *Voor de ontwikkeling van het RRP 2025-2028 VRBZO is gekozen voor een groeimodel en afwegingskader.*

De risico's zijn zo volledig mogelijk in kaart gebracht op basis van beschikbare, en door partners geactualiseerde, informatie. In de komende jaren zal VRBZO, samen met deze partners, de risico's verder verdiepen en doorleven. De aanpak en diepgang van dit proces worden in samenspraak met de partners bepaald, evenals de frequentie van verdieping van de risico's, bijvoorbeeld ieder half jaar. Ter ondersteuning van deze aanpak is een afwegingskader ontwikkeld dat helpt bij het prioriteren van de risico's voor verdere verdieping. Het afwegingskader gaat uit van verschillende criteria, zoals de gevolgen en waarschijnlijkheid van een crisistype, de effectiviteit van beleidsmaatregelen, voorbereidheid, landelijke richting en doelstellingen, beschikbare capaciteiten en publieke perceptie. Deze criteria worden in samenhang gewogen om een gestructureerde keuze te maken welke risico's als eerste verder worden uitgewerkt.

Kanttekeningen

1.1 *Het ontwerp RRP 2025-2028 VRBZO bevat focusgebieden en een beschrijving per crisistype en is daarmee minder concreet dan het eerdere risicoprofiel.*

Het bij 1.3 beschreven argument kan ook als kanttekening benoemd worden. Met de vaststelling van het voorliggende RRP 2025-2028 VRBZO is niet eenduidig welke risico's in de focusgebieden verder worden verdiept en doorleefd. Ook de aanpak, diepgang en frequentie van verdieping moeten nog worden bepaald. Naast het al wel ontwikkelde afwegingskader voor de prioriteringen van de risico's voor verdere verdieping, zal het op te stellen beleidsplan hieraan richting moeten of kunnen geven.

Gezien bovenstaande argumenten en kanttekeningen adviseert het college uw raad om geen zienswijze in te dienen op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

Het is van belang de raden mee te nemen in het traject om te komen tot een nieuw beleidsplan waarin zowel de verdere uitwerking van de bestuurlijke opdracht VRBZO als de

koersbepaling ten aanzien van de risico's uit de focusgebieden van het risicoprofiel een plek krijgen.

Wij stellen voor dit schriftelijk kenbaar te maken aan VRBZO. Zie bijlage 4 voor de concept uitgaande brief.

Wat gaan we daarvoor doen

Randvoorwaarden

Het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO zal op 3 april 2025 ter vaststelling worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van VRBZO. VRBZO heeft verzocht om uiterlijk 20 maart een zienswijze in te dienen. Er is dan nog voorbereidingstijd voor het Dagelijks Bestuur VRBZO voor het voorleggen van een reactie op eventuele zienswijzen voorafgaand aan de vergadering van het Algemeen Bestuur.

Planning Geldrop-Mierlo

- 10 februari 2025 behandeling in de commissie Algemene Zaken
- 24 februari 2025 behandeling in de raadsvergadering
- 26 februari 2025 versturen brief

Communicatie

Op 22 en 29 januari 2025 organiseert VRBZO regionale bijeenkomsten voor raadsleden uit Zuidoost Brabant om een nadere toelichting te geven op zowel de bestuurlijke opdracht en de effecten van daarvan, als op het ontwerp regionaal risicoprofiel en het traject om te komen tot een nieuw beleidsplan.

Ook heeft VRBZO het aanbod gedaan om -als daar behoefte aan is- aanwezig te zijn bij de bespreking in een commissie- of raadsvergadering. Wij hebben aangegeven graag gebruik te maken van het aanbod en er prijs op te stellen als VRBZO aanwezig kan zijn bij de vergadering van de commissie Algemene Zaken op 10 februari 2025.

Voor inhoudelijke communicatie over het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO richt VRBZO een aparte pagina in op www.vrbzo.nl

Wat mag het kosten

Aan de vaststelling van het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO zijn geen directe kosten verbonden. Kosten van de uitwerking van het er uit voortvloeiende beleid komen terug in de kadernota's en de begrotingen VRBZO voor de komende jaren. De begrotingen worden voor een zienswijze voorgelegd aan uw raad.

Duurzaamheid

Bij de vaststelling van het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO is duurzaamheid geen thema. Bij de uitwerking van het er uit voortvloeiende beleid speelt duurzaamheid wel een rol. Het thema komt daarom aan de orde in het beleidsplan, de kadernota's en de begrotingen VRBZO voor de komende jaren. Het beleidsplan en de begrotingen worden voor een zienswijze voorgelegd aan uw raad.

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is op dit moment verweven in de Visie 2025 van VRBZO en in het op te stellen nieuwe beleidsplan. Daarmee is burgerparticipatie ook verweven in de kadernota en begroting van VRBZO. Het beleidsplan en de begrotingen worden voor een zienswijze voorgelegd aan uw raad.

Evaluatie

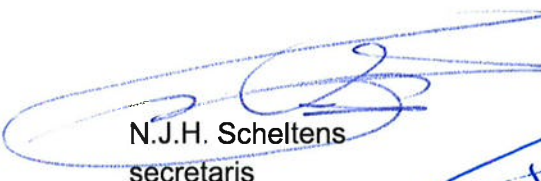
Monitoring en evaluatie van de verdieping van de risico's in de focusgebieden en het uit het risicoprofiel voortvloeiende beleid vindt plaats in de opstelling van zowel de bestuursrapportages als het jaarverslag VRBZO. Deze documenten worden periodiek ter informatie aan uw raad doorgestuurd.

Bijlagen:

Onderdeel van besluit:

1. Aanbiedingsbrief van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
2. Informatiebrief Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
3. Ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost voor zienswijze
4. Concept brief raad aan Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Geldrop, 7 januari 2025

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester